

Det var nødvendigt, at jeg strax fra Begyndelsen af søgte, saa hurtigt som muligt, at overbevise Folk om, at Engvandingen var en Forbedring, der kostede Lidet og hurtigt indbragte Meget og Godt, thi dette antog jeg alene for det virksomste Middel til at fremme en Sag, der alt længe havde været i Ry som altfor be-
kostelig, og hvis directe Fordeel endnu var tvivlsom.

Paa denne Maade har jeg efter bedste Skjon og Evne søgt at aabne Veien for Engvandingssagen i Vesterjylland og skjøndt jeg i Birkeligheden kun har udført Ubetydeligt, har jeg dog den Tilfredsstillelse, at mange af Amtets Beboere have anmodet mig om at paabegynde eller fortsætte Arbejderne i dette Aar, hvilket jeg ogsaa efter den Stilling, hvori Rentekammeret har sat mig, seer mig i Stand til at gjøre i Ringkjøbing Amt.

Kjøbenhavn, den 1ste Februar 1844.

3.

Engvandingssactieselskab i Ringkjøbing Amt.

At Interessen for Engvandingssagen er i glædelig Tiltagen, derom vidner blandt andet ogsaa de Skridt, som ere giorte fra Ringkjøbing Amts landoekonomiske Selskabs Side til Sagens desbedre Fremme, saavelsom den Deeltagelse, hvormed man er kommet samme imøde. Under 28de October 1843 udstedte saaledes nysnævnte Selskabs Direction følgende

Subscriptions-Indbydelse:

Af alle Foretagender til Landbrugets Opkomst, navnlig her for Vesterjylland, indtager Engvandingen unægtelig den første Plads. Ved denne frembringes Foder paa Steder, som enten før aldeles intet afgave, eller dog i langt ringere Mængde og Godhed. Hvor Localiteterne ere nogenlunde favorable, kan dette skee ved saa ringe Bekostning, at disse Entrepriser ialmindelighed indbringe flere hundrede Procent. Vel er nu Engvandingen væsenet her i Amtet allerede i ønskelig Fremgang, saaledes at der vist ikke vil behøves yderligere Impuls eller videre Foranstaltning for, at inden saa Nar den største Deel af de, i Enkelmands Eie værende, og til Engvanding stikede, Steder ville være bevaandede; men de større Engvandingensanlæg, det vil sige de, som ere beregnede paa vore større Strømme, navnlig paa Skjernaa og Stora, og som maae omfatte større, og forskjellige Personer tilhørende, Arealer, kunne umuligt komme istand, med mindre flere forene sig herom. Grunden er den, at Afledningsarbejderne fra de større Strømme ere saa bekostelige, at de ikke ville kunne betale sig, medmindre et Anlæg af en betydeligere Størrelse derved tilvejebringes; men af saadan Størrelse kan den Enkelte ikke udføre dem, deels af Mangel paa Penge, deels af Mangel paa Areal. Det er derfor, at undertegnede Direction for Ringkjøbing Amts landoekonomiske Selskab, ifølge Selskabets Beslutning i Mødet den 17de d. M., tillader sig at lade denne Indbydelse til Dannelsen af et Actieselskab udgaae, hvis Formaal skal være: Engvandingensanlæg i det Store. Hver Actie bliver paa 10 Rbd. eller 5 Specier. Hvis Selskabet kommer istand, vil man indgaae med Ansøgning om Tilladelse til at udstede Actierne paa slet Papiir.

For at Bedkommende kunne see, at Penge, anvendte paa den heromhandlede Entreprise, rimeligviis ville give et ganske særdeles stort Udbytte, tillade vi os at opstille følgende Calcul:

1 Ed. Land Hedejord vil kunne acquireres i den nærmeste Fremtid for mellem 6 à 10 Rbd.; den vil kunne ombannes til Bevandingseng for circa 30 Rbd.; efter 3 til 5 Aars Forløb vil den have en Værdi af mindst 150 Rbd. Af ovenstaaende Calcul sees, at vi især have Hedejorders Ombannelse til Eng for Dø; det er af den Grund at de nuværende naturlige Enge for største Delen af de private Eiere vil kunne bevandes, og følgelig ikke frembyde Fordeel nok for Actieselskabet at anvende sine Kræfter paa.

For at gjøre det muligt for D^hrr. Lysthavende, forinden Actietegningen at kunne yderligere bedømme hvorvidt denne Entreprise vil kunne vente et heldigt Udfald, ville vi tillade os at fremsætte, hvorledes vi have tænkt os, at denne Sag bedst lader sig indrette:

- 1) Omkostningerne ved Publicationen af denne Indbydelse udredes forskudsvis af Ringkjøbing Amts landoekonomiske Selskab imod Refusion i sin Tid af Actieselskabet.
- 2) Actietegningen skal være sluttet den 1ste Marts 1844, saaledes at til den Tid de omsendte Subscriptionlister retournere til Undertegnede.
- 3) Skjønner Undertegnede, at der er tegnet et saa stort Quantum Actier, saa Entreprisen kan begyndes, berammes en Generalforsamling at afholdes et Sted i Ringkjøbing Amt, og indbydes Actionairerne at møde eller lade møde.
- 4) Ved denne Forsamling constituerer Selskabet sig.
- 5) Der vælges derpaa en Bestyrelse, samt tages videre mulige Bestemmelser.
- 6) Om dernæst ikke anderledes maatte vorde bestemt, indkaldes nogle saa Procent af Actiecapitalen (hvis denne beløber sig til 10,000 Rbd. da kun 4 à 6 pSt. eller 4 à 600 Rbd.)
- 7) Den valgte Bestyrelse begynder derpaa sin Virksomhed ved, dels efter eget Kjendskab til Localiteterne, dels muligen

efter Angivelse af Actionairerne, at udvælge Stedet til det første Engvandsanlæg. Ved duelige Engvandsmestrelaber Bestyrelsen forfatte et nøiagtigt Overflag over Bekostningerne ved Arbeidet; træder derpaa i Underhandling med de vedkommende Eodseiere om Betalingen for Areal. Til disse Forarbeider ere ovenanførte 4 à 6 pCt. fornødne.

- 8) Naar saaledes den samlede Bekostning paa Anlaget vil kunne opgives, sammenkalder Bestyrelsen atter en Generalforsamling, som da tager under Overveielse, om der skal entreses paa dette Anlæg, og i bekræftende Faald hvormeget af Actiecapitalen strax, og endelig i hvilke og i hvormange Terminer Resten skal indkaldes.
- 9) Deels for at lette Udgangen for mere Uformuende at erholde Actier, deels for saa lidt som muligt at svække Actiecapitalen ved contante Udtællinger, bemyndiger den første Generalforsamling den valgte Bestyrelse til at disponere over et vist Antal Actier, for med dem istedetfor med contant Betaling at afkjøbe Vedkommende det fornødne Areal, saaledes at der gives den, der vil modtage denne Valuta, visse pCt. forhøiet Betaling.

Stutteligen skulle vi gjøre Publicum opmærksomt paa, at denne Indbydelse med Subscriptionsliste er fremlagt paa alle Postcontoirer i Ringkjøbing Amt, at den fremdeles er tilsendt samtlige landoeconomiske Selskaber med Anmodning om, at foranstalte Publicationen paa hensigtsmæssigste Maade, og at den endeligen i Kjøbenhavn findes paa den Berlingske Avises Contoir.

Hvad der senere i forestaaende Anledning er passeret, erfares af nedenstaaende Kundgiørelse, indeholdende Extract-Udskrift af Engvands-Actieselskabets Forhandlinger i Generalforsamlingen den 25 April 1844.

Naar 1844 den 25de April blev af Engvandingss=Actieselskabet en Generalforsamling afholdt i Ringkjøbing, hvorved af Directionen blev fremlagt et Udkast til Lovene for Selskabet, hvilket dernæst af de tilstedeværende Actionairer eenstemmig blev vedtaget og indført saaledes:

1.

Engvandingss=Actieselskabet afholder tvende Generalforsamlinger om Aaret, nemlig hver Marts og hver November Maaned, i Ringkjøbing. Dagen bestemmes af Directionens Formand og maa være publiceret i Ringkjøbing Amtstidende samt den Berlingske Avis een Maaned forud. Extraordinaire Generalforsamlinger afholdes, naar Directionen finder Anledning dertil, eller naar Eierne af en Trediedeel af Actierne maatte forlange det af Directionen, og saadan Forsamling maa der ligeledes indkaldes til med een Maanedes Varjel.

2.

Enhver Generalforsamling er i Besiddelse af Magt til ved Stemmesleerhed at træffe hvilken som helst Foranstaltning, som antages at være i Selskabets Interesse, dog kunne Bestemmelser, betræffende Kjøb og Salg af Forbeholdomme, ikke tages af nogen Generalforsamling, med mindre Gjenstanden for denne Bestemmelse har været publiceret i ovennævnte Tidender 4 Uger forinden Forsamlingen.

3.

Enhver Actiehaber, som har fra een til fem Actier inclusive, stemmer paa Generalforsamlingen med een Stemme, en Actiehaber med 5 indtil 10 Actier med 2 Stemmer, fra 10 til 15 med 4, fra 15 til 20 med 6, fra 20 til 25 med 8 Stemmer og saa fremdeles, dog maa ingen Nødende ved en Generalforsamling have flere Stemmer end som svarer til en Fjerdedeel af de ved Generalforsamlingen enten personlig eller ved Fuldmagt repræsenterede Actier.

4.

Fraværende Actiehavere kunne ved Fuldmagt overdrage deres Stemmer.

5.

Imellem hver Generalforsamling forestaaer den valgte Direction Selskabets Interesse og har i saa Henseende fuldkommen Frihed til at gjøre og lade, hvad den anseer for at være til Gavn for Selskabet, dog saaledes at Directionen ei maa foretage Kjøb og Salg af Fordeindomme uden Generalforsamlingens Approbation og ikke indkræve et større Actiebeløb end den foregaaende Generalforsamling har approberet.

6.

Naar Formanden har sammenkaldt Directionen, og enkelte Medlemmer af samme maatte være forhindrede fra at møde, er Formanden berettiget til at constituere en eller flere andre Actionairer som Directeurer for dette Møde.

7.

Selskabet ansees fra idag, den 25de April 1844, for at være sluttet, saaledes at flere Actietegninger ikke modtages.

8.

Naar 25 pCt. af Actiecapitalen er indbetalt, skal der meddeles Actionairerne Actiebreve.

Dernæst gjorde Directionen Selskabet bekendt med, hvorledes den siden sidste Generalforsamling har foretaget en Reise omkring i Eggen og besøgt flere Eiendomme samt derefter sluttet foreløbigt Kjøb, paa Selskabets Approbation, om Ribek Mølle i Åsling Sogn og Nørre=Sebye i Rind Sogn, Hammerum Herred. Betingelserne, under hvilke disse Kjøb vare affluttede, bleve bekendtgjorte, og blev derefter besluttet, at Selskabet ikke skulde andrage paa Kjøbet af Ribek Mølle, men at Handelen om Gaarden Nørre=Sebye i Rind derimod skulde endelig afsluttes, naar Directionen ved den til nærmere Undersøgelse af

Eiendommens Beskaffenhed udsendte Engvandingsmesters afgivne Beretning finder Gaarden passende for Selskabets Formaal. Kjøbesummen for denne Eiendom er 4000 Rbd. r. S., som ikke skal udbetales Sælgeren forinden om 5 Aar, med Undtagelse af 1000 Rbd. r. S., som han i Tilfælde af Kjøb af anden Gaard kan fordre udbetalt i 11te Juni Termin 1845, og beholder Sælgeren Gaardens Forder til Brug indtil 1ste April 1849, forsaavidt disse ikke indtages af Selskabet til Banding og Opbyrkning, i hvilken Henseende han ikke kan gjøre nogen- somhelst Indskrænkning. • Paa Gaarden hviler Aftagt; men dennes Udredelse har Selskabet intet at bestille med førend efter Forløbet af de 5 Aar, derimod skal Selskabet svare Skatterne af Eiendommen fra 1ste April d. A., forsaavidt de erlægges paa Amtstuen. Til Bestridelse af foresaldende Udgifter blev Directionen bemyndiget til i Løbet af indevarende Aars Sommer at opkræve 25 pCt. af Actiebeløbet, for hvis Anvendelse bliver ved næste Generalforsamling at aflægge Beretning og Regnskab af Directionen. Der blev taget Bestemmelse om, at der til Tirsdagen den 18de Juni førstkommende skal sammenkaldes en extraordinair Generalforsamling: til at tage Bestemmelse om Formen og Indholdet af de meddelende Actiebrev, det forventede Udbyttes Deling, i sin Tid Regnskabets Aflæggelse med videre, og blev fremdeles vedtaget, at der til at fremkomme med Forslag i saa Henseende skal udnævnes en Comitee, bestaaende af tre Medlemmer, hvortil valgtes Amtsfuldmagtig Nielsen, Consul Husted og Søkrigscommissair Bagge. Der blev fremlagt en Kongl. allernaadigst aldeles gratis udstedt Bevilling paa Fritagelse for stemplet Papiers Brug til de Actiebrev, der maatte udstedes for Engvandingsselskabet. Secretairen blev overdraget at publicere i Ringkjøbing Avis og Berlings Tidende det idag Passerede, og besluttedes at denne Publication tillige skal være Warjel til den Tirsdagen den 18de Juni, Formiddag Kl. 11, berammede extraordinair Generalforsamling i Ringkjøbing.